

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 4T/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420010028
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420010028.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Medveďom, na hlavnom pojednávaní dňa 8.9.2020, v trestnej veci proti obž. A. J., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona účinného do 31.12.2019, takto

rozhodol:

Obžalovaný A. J., nar. XX.X.XXXX v Y. nad G., trvale bytom G. - G., B. G. XX,

uznáva sa za vinného, že

hoci mu z ustanovenia § 62 a nasledujúcich Zákona o rodine číslo 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov vyplýva povinnosť vyživovať svojho syna mal. M. J., nar. X.X.XXXX, pričom táto povinnosť mu bola deklarovaná aj rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 8P/313/2006 zo dňa 14.9.2006, právoplatným dňa 14.10.2006, ktorým mu bola určená vyživovacia povinnosť na syna vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, počnúc dňom 1.8.2006, vždy do 25. dňa v mesiaci k rukám matky O. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. G., B. G. 8, avšak obvinený si svoju vyživovaciu povinnosť v meste trvalého bydliska a na miestach kde sa zdržiaval vôbec neplnil, čím mu za obdobie od 1.4.2019 až do súčasnej doby vznikol dlh na výživnom spolu vo výške 368,56,-Eur, následkom čoho O. K. nemala finančné prostriedky na zabezpečenie základných životných potrieb maloletého dieťaťa,

t e d a

- najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, čím vydal oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze,

č í m s p á c h a l

- prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu ma výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom podala dňa 13.1.2020 na tunajšom súde obžalobu sp. zn. 1Pv 290/19/6613 zo dňa 13.1.2020 na obvineného A. J., nar. XX.X.XXXX v Y. nad G., pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe ako je uvedený v obžalobe.

Samosudca Okresného súdu Žiar nad Hronom vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie výsluchom obžalovaného A. J.; výsluchom svedkyne O. K., ako aj prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise podľa § 269 Tr. poriadku.

Obžalovaný A. J. na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení o svojich právach v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. a/ Tr. por., že je nevinný. Vypovedal, že výživné im dáva do ruky po 15 - 20,-Eur. Okrem syna M. má aj dcéru. Platil takto pravidelne, stále už 7 rokov, a to aj za obdobie od januára 2020. Nevie prečo to oprávnená nechce povedať. Neplatil šekom, až teraz dal šek asi 18.5. na sumu 120,-Eur. Zvyšok dlhu uhradí. Vie, že je povinný platiť aj výživné za každý mesiac. Minimálne výživné je okolo 27,-Eur. Chodí teraz pracovať do hory na dohodu. Keď sú dobré časy, tak zarobí do 700,-Eur. Dávky nepoberá žiadne. Býva na adrese ako je uvedená - B. G. XX, spolu s novou družkou a spoločnými deťmi vo veku necelých 5 a 6 rokov. Syn M. býva pri matke, čo je povyššie jeho bydliska - č. domu 8. Do školy chodí asi v Štiavnici. So synom sa nejak nestretáva, chodíeva však popri nich. Dával peniaze družke, no bolo obdobie, keď sa s ním nebavila, tak dával do ruky deťom. Dlhé výživné si do ďalšieho pojednávania vyplatí. Na ďalšom pojednávaní uviedol, že od predchádzajúceho HP nič viac nezaplatil, lebo robota bola momentálne zrušená. Je to schopný dať dokopy alebo nejako splácať. Pracuje brigádne, niečo ako dohoda. Ide o mestské lesy Štiavnica. Pracuje tam dosť dlho, ale bola prestávka a teraz robí týždeň. Príjem má do 600 - 650,-Eur. Nie je evidovaný na úrade práce ani odtiaľ nemá príjem. Hmotnú núdzu riešia spoločne s družkou.

Svedkyňa oprávnená O. K. na hlavnom pojednávaní vypovedala, že obžalovaný v mesiaci máj 2020 zaplatil 120,-Eur, čo zanesla doklady aj na sociálku a odvtedy neplatí vôbec nič. Za obdobie od podania obžaloby v januári 2020 zaplatil len týchto 120,-Eur. Nemali medzi sebou žiadnu dohodu. Medzi sebou oni nekomunikujú vôbec. Či obžalovaný niekde pracuje a má príjem nevie. So synom sa nestretáva. Vidia sa, lebo je tam cesta kadiaľ prechádzajú. Nestretávajú sa tak, že by spolu komunikovali. O syna obžalovaný nejaví záujem vôbec ani ho nenavštevuje. Obž. má svoju rodinu a ona žije s deťmi. Darčeky synovi neposiela žiadne. Ona dostáva aj náhradné výživné, dávky zo sociálky a vykonáva aktivačné práce. Z toho žijú. O deti sa nejak postarať musí. Okrem syna má i dcéru a obaja sú školopovinní. Syn skončil dochádzku na základnej škole a teraz od septembra išiel na strednú školu do Zlatých A. ako inštalatér. Je teda v 1. ročníku. Obžalovaný ju nekontaktoval s tým, že by si chcel dlh vyplatiť, neprejavil žiadnu snahu.

Na podklade listinných dôkazov mal súd preukázané, že obžalovaný A. J. je otcom mal. dieťaťa M.a J., nar. 1.1.2005. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 8P/313/2016-17 zo dňa 14.9.2006, právoplatným dňa 14.10.2006 bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky O. K., nar. XX.X.XXXX, ktorá je tiež oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Súd určil otcovi dieťaťa povinnosť platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, počínajúc od 1.8.2006, splatné vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Nedoplatok na výživnom splatnom za obdobie od 1.8.2006 do 14.9.2006 v sume 1.362,-Sk súd zároveň otcovi dieťaťa uložil zaplatiť v mesačných splátkach po 100,-Sk spolu s bežným výživným počnúc od právoplatnosti rozsudku, a to pod následkom straty výhody splátok. Od tejto doby výška výživného nebola súdom zmenená.

V súlade s ust. § 278 ods. 2 Tr. por. súd pri svojom rozhodovaní prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy na hlavnom pojednávaní vykonané. Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k jednoznačnému záveru, že obžalovaný A. J. sa dopustil skutku tak ako je uvedený vo výroku o vine tohto rozsudku. Trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona účinného do 31.12.2019 sa dopustí ten, kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo

zaopatrovať iného a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze. Súd dodáva, že Tr. zákon v znení účinnom od 1.1.2020 ohľadne skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy zmenil obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti z obdobia „najmenej tri mesiace v období dvoch rokov“ na „najmenej dva mesiace v období dvoch rokov.“ Ide o trestný čin, ktorý má charakter pokračovacieho trestného činu s prvkami hromadného trestného činu. Podľa § 122 ods. 13 Tr. zák., ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, ide v prípade trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodobral na záverečnú poradu. V danom prípade súd preto upravil skutkovú vetu pokiaľ ide o obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti za čas od mesiaca apríl roku 2019 až do súčasnej doby tzn. vrátane mesiaca august 2020.

Vyživovacia povinnosť obžalovaného vyplýva z ust. § 62 Zákona o rodine, v zmysle ktorého plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Hoci súd pri posudzovaní otázky v akej výške je obžalovaný schopný plniť vyživovaciu povinnosť v zásade nie je viazaný rozhodnutím, ktorým v rámci civilného procesu bola určená výška výživného, na druhej strane musí vychádzať zo všetkých zákonných kritérií rozhodujúcich pre posudzovanie možností a schopností povinnej osoby plniť si vyživovaciu povinnosť, ktoré sú upravené Zákonom o rodine. Súd v tomto smere poukazuje najmä na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadla na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné zo strany otca dieťaťa - obž. A. J. bolo rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 8P/313/2006 určené iba vo výške minimálneho výživného zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého je povinnosťou každého rodiča prispievať na výživu mal. dieťaťa aspoň sumou 30 % zo životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Týmto osobitným zákonom je zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov. Sumy životného minima a tým aj minimálneho výživného sú upravované vždy k 1. júlu kalendárneho roka. Výživné, ktoré bol obžalovaný povinný za uvedené obdobie zaplatiť predstavuje : apríl 2019 - jún 2019 = 28,08,-Eur/mesačne x 3 mesiace; júl 2019 až jún 2020 = 28,79,-Eur/mesačne x 12 mesiacov; júl, august 2020 = 29,42,-Eur/mesačne x 2 mesiace = výživné spolu vo výške 488,56,-Eur (84,24,-Eur + 345,48,-Eur + 58,84-Eur). Za celé toto obdobie pritom obžalovaný zaplatil iba sumu 120,-Eur, a to dňa 18.5.2020 prostredníctvom poštovej poukážky na adresu oprávnenej. Výška dlžného výživného ku dňu vyhlásenia rozsudku potom predstavuje 368,56,-Eur (488,56,-Eur - 120,-Eur).

Z výpovedí svedkyne O. K., matky mal. dieťaťa M.a J., ako aj listinných dôkazov súd zistil, že za celé obdobie od apríla 2019 až do 8.9.2020, kedy súd vyhlásil odsudzujúci rozsudok, obžalovaný na výživné v prospech mal. dieťaťa preukázateľne zaplatil oprávnenej iba jednu platbu v sume 120,-Eur, a to už počas pribiehajúceho trestného konania pred súdom. V zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine sa výživné platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Jedná sa o kogentné ustanovenie zákona. Obžalovaný tým, že výživné v predmetnom období neuhrádzal pravidelne v mesačných platbách ako mu ukladá zákon a právoplatný rozsudok súdu, nepochybne naplnil znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty žalovaného prečinu. Pokiaľ ide o subjektívnu stránku trestného činu, po zhodnotení vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach súd dospel k záveru, že obž. A. J. neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať a zaopatrovať iného úmyselným konaním podľa § 15 písm. a/ Tr. zákona. Obžalovaný bol počas sledovaného obdobia od 17.9.2018 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR Banská Štiavnica a počas roku 2019 poberal i dávky v hmotnej núdzi, avšak v rámci posudzovania s partnerkou J. K. a ich spoločnými deťmi A.u J.ovou, nar. 22.9.2014 a E. J.om, nar. X.XX.XXXX. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vypovedal, že dlhšie obdobie chodieval pracovať brigádnicke (na dohodu) pre Mestské lesy Banská Štiavnica, kde dokáže zarobiť aj 600 - 700,-Eur, hoci to nie je celkom pravidelne. Obžalovaný nepreukázal žiaden dôvod resp. prekážku, ktorá by mu prípadne bránila pracovať a dosahovať pravidelné príjmy. Súdom určené výživné je pritom iba v minimálnej zákonnej výške a teda aj v prípade, pokiaľ by sa obžalovaný zamestnal napr. len za minimálnu mzdu, mohol by výživné bez ťažkostí platiť. Hoci sa bránil tým, že sčasti si plnil vyživovaciu povinnosť platbami do rúk oprávnenej alebo i mal. detí, svedkyňa O.. túto skutočnosť nepotvrdila, naopak vypovedala, že sa spolu nestretávajú, vôbec spolu nekomunikujú a obžalovaný sa nestretáva ani so

synom, len pokiaľ prechádza okolo miesta ich bydliska. Nepodieľa sa na vyživovacích potrebách dieťaťa vecným plnením, osobnou starostlivosťou či inou formou. Vyživovacia povinnosť ku M.ovi J.ovi naďalej trvá, keďže síce ukončil povinnú školskú dochádzku na základnej škole v G. - G., no pokračuje v príprave na budúce povolanie na strednej škole v Zlatých A.. V prejednávanej trestnej veci bol nepochybne naplnený i zákonný znak kvalifikovanej skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, spočívajúci vo „vydaní oprávnenej osoby do nebezpečenstva núdze“, keďže i samotná matka dieťaťa je osobou v hmotnej núdzi a nie je schopná bez pomoci zo strany orgánov štátu formou poberania dávky v hmotnej núdzi a náhradného výživného, zabezpečovať oprávnené vyživovacie potreby mal. syna. Neplnením vyživovacej povinnosti zo strany obžalovaného potom došlo k ohrozeniu výživy maloletého M.a J.. Vychádzajúc z výsledkov dokazovania súd nemal žiadnu pochybnosť o vine obžalovaného a preto ho uznal za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., na skutkovom základe ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu súd vychádzal z ustanovení § 34 a nasl. Tr. zákona, v zmysle ktorých trest má jednak zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň má vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z uvedených ustanovení Trestného zákona vyplýva, že základnými funkciami trestu sú represívna, výchovná ako aj preventívna funkcia, vo forme individuálnej a generálnej prevencie. Súd prihliada najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť nápravy.

Pokiaľ ide o osobu páchatela mal súd preukázané, že obžalovaný A. J. má podľa aktuálneho odpisu registra trestov 12 záznamov. V podstatnej väčšine sa jednalo o páchanie trestnej činnosti proti majetku - trestné činy krádeže a porušovania domovej slobody. Obž. sa žalovaného prečinu dopustil počas plynutia skúšobnej doby podmienenečného trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, uloženého rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/122/2017 zo dňa 23.1.2018, právoplatným dňa 23.1.2018, ktorým bol odsúdený o.i. za zločin krádeže v spolupáchateľstve podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so skúšobnou dobou 3 roky. Navyše je nutné poukázať, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/40/2019, ktorý bol vyhlásený na hlavnom pojednávaní dňa 18.8.2020 bol obž. A. J. uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.9.2020, keďže obžalovaný v zákonnej lehote nepodal voči nemu odvolanie. U páchatela súd pri ukladaní trestu nezistil žiadne poľahčujúce okolnosti podľa § 36 Tr. zákona. Síce by prichádzala do úvahy jedna prítiažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona tzn. predchádzajúce odsúdenia za trestné činy, no súd po zvážení skutočností, že sa jednalo o odsúdenia za iný druh trestnej činnosti na túto neprihliadal. Po vyhodnotení osoby páchatela, s prihliadnutím na jeho doterajší život, ako aj okolnosti prípadu dospel k záveru, že na naplnenie účelu trestu bude postačovať uloženie trestu odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 1 rok, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že obžalovaný bol vyššie uvedeným rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2T/40/2019 právoplatne odsúdený na dlhší nepodmienečný trest odňatia slobody a preto z hľadiska naplnenia prevýchovného účelu trestu nie je nevyhnutné uložiť mu prísnejší trest. S poukazom na § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona páchatela zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred spáchaním činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, uloženého mu za úmyselný trestný čin (naposledy rozsudok OS Žiar nad Hronom sp. zn. 1T/97/2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To 40/2009 právoplatný 31.3.2009).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde v Žiari nad Hronom do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2). Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Odvolaie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnošť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnošť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnošť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnošť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnošť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnošť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnošť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Odvolaací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.